

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Misericordiae Palativm

Variis Sacrae-Scripturae Locis, Atque Septem misericordiae operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Visitor inducet infirmu[m] (si fuerit Paterfamilias) ad dandam
instructionem & benedictionem filijs & domesticis ante mortem ca.44.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54459)

reditandi filios tribunt; sed non pro leui-
usculis, vt persæpe fieri perspiciamus.

VISITATOR INDV-
CET INFIRMVM (SI FVERIT
PATER FAMILIAS) AD DAN-
dam instructionem & benedictio-
nem filijs & Domesticis ante
mortem.

CAPVT XLIV.

SI prototypum atque omnis perfectio-
nis exemplar Christũ intueamur, eius-
que facta continuo reuoluamus, nullo ne-
gotio edocebimur quidnam agere debeat-
mus; eius namq; facta nostræ sunt vitæ di-
rectoria, ad eò vt nusquam errare possit, qui
illius in omnibus modum tenet. Quod cũ
ita sit, quis eius non solum virtutes, sed &
omnes act⁹ imitari nõ aueat? Hunc ergò tu
eo diligentius intuere, quo velocius ei con-
iungi cupis: eum eo magis imitare, quo ad
illum velociori properas pede. Tibi nam-
que non solum exempla virtutis reliquit,
sed etiam actiones quas imitareris demon-
strauit.

stravit. Quomodo discessurus ex hoc mundo discipulos suos allocut⁹ sit aduerte. No-
 uerat quid paternus poscat amor, quidque
 filijs postrema proffit exhortatio, ideoque
 sedulo eos admonet. Iudam quidem ad sui
 facinoris agnitionem vocans sic affatus est:
Amice ad quid venisti? Iuda osculo filium ho-
minis tradis? Quam salutaribus ceteros om-
nes Apostolos imbuit monitis! Hec man-
do (inquit) vobis ut diligatis inuicem: Man-
datum nouum do vobis ut diligatis inuicem
sicut dilexi vos. Si diligitis me mandata mea
seruate. Item Pacem relinquo vobis pacem
meam do vobis. Item: Multa habeo vobis di-
cere, sed non potestis portare modo &c. En sa-
 lutis monita quæ suis Christus valedicens
 relinquit, quibus etiam in cælum ascensu-
 rus benedicit.

Antiqui Iudæi docent & affirmant Pa-
 triarcham Noe ante mortem quasdam filijs
 naturales præscripsisse leges, quibus inhi-
 bebat, ne idola erigerent, ne blasphema-
 rent, furarentur, occiderent & his similes.

Quot quantisque monitionibus valedi-
 cit filijs suis Patriarcha Iacob, eos nunc re-
 præhendens, nunc ad virtutem improbos
 exhortans! Primogenitum Ruben sic scele-
 tis arguit: *Ruben primogenitus meus, tu, for-*
titudo

*Ioannis 14. 15.
 & 16.*

*Benedicti in
 summ. super c.
 t. decalog.*

Genes. 49.

titudo mea & principium Doloris mei prior in
 donis maior in imperio. effusus es sicut aqua
 crescas quia ascendisti cubile Patris tui, &
 maculasti stratum eius. Alios duos Simeonem
 & Leui identidem repræhendit dicens
 Simeon, & leui fratres, vasa iniquitatis bel-
 lantia, in consilium eorum non veniat anima
 mea & in cœtu illorum non sit gloria mea, quia
 in furore suo occiderunt virum, & in volunta-
 te sua suffoderunt murum. Hos sic impietatis
 repræhendit, alios econtra benedictioni-
 bus cumulat & laudibus extollit. Iuda te
 laudabunt fratres tui, manus tua in cervicibus
 inimicorum tuorum, adorabunt te filij patris
 tui. Catulus Leonis Iuda & c. Non auferetur
 sceptrum de Iuda & dux de femore eius, donec
 veniat qui mittendus est, & ipse erit expecta-
 tio gentium. Pulchriores sunt oculi eius vino
 & dentes eius lacte candidiores. Alias admo-
 nitiones præmitto quas filijs posteris de-
 dit, eas lectori perlegendas relinquens, ut
 illam quam Iosepho dedit huic loco infe-
 ram. Dicit igitur: Filius accrescens Ioseph,
 filius accrescens & decorus aspectu, filia dis-
 currerunt super murum & c. Deus Patris
 tui erit adiutor tuus & omnipotens bene-
 dicet tibi benedictionibus cœli desuper, &
 benedictionibus abyssi iacentis deorsum.

Dein-

Deinde benedixit omnibus in speciali in-
quit scriptura: hcut & paulo ante benedi-
xerat nepotibus suis, Ephraim & Manasse
cancellatis manibus. D. Ambrosius de hac
Patriarcharum consuetudine loquens sic
scribit: *Festinabat quisque sumere benedictio-* Lib. de bened.
nem paternam. Pater enim & si pauper sit, nec Patriarch. c. 1.
diuitiarum copias habeat quas relinquat filijs
suis, habet tamen vltima benedictionis here-
ditatem, qua sanctificationis opes successoribus
largiatur. Iosue, vltimo appropinquans vi- Iosue. 24.
tae termino Principib⁹ totius Israelitici po-
puli conuocatis, eis omnia Dei beneficia in
mentem reuocauit; eos ad obseruantiam
mandatorum illius, & ad vnus veri Dei cul-
tum exhortans. Dauid paulo antè mortem
filium Salomonem sic instruxit. *Ego ingre-* 3. Reg. 2.
dior viam vniuersae terrae esto vir, Obserua vt
custodias mandata Domini Dei tui, vt am-
bules in vijs eius & custodias ceremonias eius,
& praecepta eius, & iudicia & testimonia, si-
cut scriptum est in lege Moysi & c. Tu quoque
nosti quae fecerit mihi Ioab filius Saruiae, quae
fecerit duobus principibus exercitus Israel,
Abner filio Ner, & Amase filio Iether quos
uccidit & effudit sanguinè belli in pace, & c. fa-
ctus ergo iuxta sapientiam tuam & non dedu-
cas canitiem pacifice ad inferos. Habes & Se-
mei

mei filium Gera filij Temini de Baburim, qui maledixit mihi maledictione pessima, &c. tu noli pati eum esse innoxium. Sed & filijs Berzelai Galaaditis reddes gratiam, eruntque commedentes in mensa tua, occurrerunt enim mihi quando fugiebam à facie Fratris tui Absalom. Vir sapiens es ut scias quid facias eis.

Elegantissima sunt, quæ Tobias senior, iuniori ante mortem commendavit dicens. Audi fili mi verba oris mei, & ea in corde tuo quasi fundamentum construe. Cum acceperit Deus animam meam corpus meum sepeli, & honorem habebis Matri tuæ, omnibus diebus vite eius, memor enim esse debes quæ & quantæ pericula passa sit, propter te in utero suo. Cui autem & ipsa compleverit tempus vite suæ, sepelias eam circa me. Omnibus autem diebus vite tuæ in mente habeto Deum, & caue ne aliquando peccato consentias, & pratermittas præcepta Domini Dei nostri. Ex substantia tua fac eleemosynam & noli auertere faciem tuam ab ullo paupere, ita enim fiet, ut nec à te auertatur facies Domini.

Cap. 4. per totum.

Hier. 35.

Rechab ante mortem proles suas exhortans illis dicebat: Non bibetis vinum vos & filij vestri in sempiternum & domum non edificabitis, & semen non seretis, & vineas non plantabitis, nec habebitis &c.

Theo-

Theodoretus refert Imperatorē Theodofium, filium in extremo vitæ articulo admonuisse, vt semper in timore Dei, & eius amore perfisteret.

Lib. 2. hist. Eccles. c. 26.

Aliquid de verbis, doctrina & pietate plenis quibus, D. Ludouicus Gallia Rex, Philippum filium ante exitum exhortatus est. eloquamur. Fili (inquebat) dilige Deū ex toto corde tuo, nec quicquam maiestati diuinæ displicens opereris, expedit enim potius milles mortem oppetere, quàm vel semel mortaliter peccare. Si aduersitates immiserit, illas æquo animo sustine, & maiora te tormēta meritum esse existima, immò eas in emolumentum tuum immissas arbitrare: Si verò prosperitate te fœcundum fecerit, humiliter illi grates repende, neque ob secundam in rebus tuis fortunam aliquando in superbiam extollaris. Sæpè tua peccata pande confessarijs, qui te vitæ malæ arguant, & ad meliorem frugem instruant. Diuinum officium, diuinasque laudes summa cum animi attentione audias. Charitatum te pauperibus exhibe. Malorum societate fuge. Maledicos & blasphemos qui nomen Dei vel Matris eius in vanum assumunt, noli tolerare. Mei denique memor esto, & tuis mihi succurre orationibus,

In legend.

G g bus,

bus, subueni eleemosynis. Et ego tibi omnibus benedictionibus quas in speciali & generali Patres conferre possunt, benedico, Sanctissimam rogans Trinitatem, vt ab omnibus te malis protegat, & maxime aduersus peccatum mortale muniat, vt peracto cursu vitæ tuæ, vna laudes immortalis Deo sine fine decantare possimus, ò plena pietatis valedictionem! ò admirandam Patris benedictionem! ò Sanctum virum qui maximis pollens diuitijs filio relinquit imitanda exempla virtutum! D. Antonius eremilumē, decus, & Incola, morti vicinus discipulos ad veræ fidei amplexum hortabatur: fugite inquit super omnia venenum Hæreseos, & Schismaticorum, odiamque quò hæresim & Schisma profectus sum imitami, nam Crucifixi hostes sunt infensissimi: quos ne quidem vel verbulo dignatus sum, quoniam peruersissima est eorum semita, & doctrina.

Legimus in legenda D. Rochi, illius Patrem qui eques auratus erat, ante exitum ex hoc Mundo, quatuor sigillatim filio imperasse. Primum, vt Deo continuo deseruiret. Secundum vt erga pauperes Misericordem se præberet, Tertium, quod suis medijs, contra animæ suæ salutem nunquam abuteretur.

*Athan. in
vit.*

teretur. Denique vt frequenter domos Misericordiæ & charitatis ingrederetur, vt ægrotis pro posse subueniret, & obsequeretur.

Quid de inuicto Cæsare Carolo quinto eloquar? Qui morti se præparans Bruxellis, volens regiam dignitatem, & diadema filio suo Philippo resignare manum capiti illius imponens, sic allocutus est. Perchare fili, Hæreditates omnes quas iure & ex patrimonio possideo tibi trado, diuinas tibi commendans leges, Ecclesiasticam fidem, & Iusticiam. Quod si Deo in omnibus optemperaueris, tibi auxilio erit, quem humillimè precor, vt in omnib⁹ negotijs gratiam tibi suam impertiatur.

Immò spiritū penè vltimum agens, flagellum & cilicium illi porrexit quò eum ad virtutum imitationem prouocaret. Sic omnis Paterfamilias eorum permotus exemplo agere debet. Sic etiam Matres, earum exemplo permotæ, quarum inferius acta recensere gestio.

Quale quantumque virtutis imitandæ *Benedicti. in*
 exemplar nobis fuit virgo Benedicta, An- *epist. dedic.*
 gelorum, Cœli, terræ que Regina! Quæ *sua summa.*
 vltimum valedicens, Apostolis collachry-
 mantibus, & ob tantæ matris subtrahio-
 nem

nem eiulantibus: illos pia voce hortabatur
 vt animose in incepto pergerent itinere
 Carnem cum delicijs, mundum cum vani-
 tatibus, & Diabolum cum suggestionibus
 validè conculcantes, vt coronam gloria
 dipisci mererentur. Vt verò eos solaretur,
 se illis affuturam vsque ad consummationē
 sæculi repromisit.

Quid vtilius prudentibus Matronis effa-
 ri possum, quam sanctissima monita, San-
 ctæ illius Reginae Mariæ? Quæ cum morti
 adiudicata ab impijssima Regina anglia
 rore propria esset, omnes aduocans dome-
 sticos, vim lachrymarum illorum reprimere
 volens, voce pijsissima, inter tot mortis
 terrores cōsolata est, vt pulchrè refert Flo-
 rimundus de Remond, pacem, mutuamque
 inter eos charitatem commendans, quæ ha-
 bebat vestimenta, quasque possidebat opes
 diuisit. Litteras insuper ad Christianissimū
 Regem commendatitias dedit, quibus sup-
 plicabat & precabatur, vt eorum labores
 nec nō obsequia compensaret. Deinde No-
 biles hortabatur vt id quod sibi accidebat
 æquo ferrent animo; siquidem per illud
 supplicium, ex hac miseriarum valle solue-
 batur, & à tot tantisque malis quæ humanū
 insequuntur genus liberabatur. Quid (in-
 que-

quiebat) gratius animæ euenire potest quã
 ex hoc corporis ergastulo liberari? Viæ cœ-
 li amœnæ sunt, & ter beata est animã quæ
 illuc properat carnis mole citò exuta. Quid
 est terræ ambitus atque hic miser orbis cœ-
 lestium moli comparatus, præterquam
 punctum? Quid ætates nostræ volubiles,
 æternitati comparatæ? Mors vnicum mihi
 adimit desiderium, nempe media compen-
 sandi longa atque diuturna vestra obsequia:
 sed illa supplebit, Altissimus. Viuite me-
 mores Reginae olim vestræ: & me cœlestis
 regni memorem mori sinite, cuius (vt re-
 or) Deus sua Misericordia dignam me fa-
 ciet. Denique œconomum aduocans illi
 imperat vt filio suo Regi fideliter obsequa-
 tur, formatoque signo crucis, illi inquit po-
 stremam meam defer benedictionem ve-
 luti postremum amoris mei monumentum.
 ò virilem animum! ò insignes matris fami-
 lias valedictiones! ò præclara nobis
 virtutum exempla!

